

Asia: VN/17575/2021

Luonnos hallituksen esityksestä SORA-säännösten muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne muutosehdotuksista alla olevaan tekstikenttään

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä koskien SORA-lainsäädännön muutoksia. JHL:n näkemyksen mukaan esitetyt ehdotukset tuottavat keskeisiä parannuksia opiskelijoiden oikeusturvaan, asiakas- ja potilasturvallisuuteen sekä oppilaitosten turvallisuuteen. SORA-lainsäädännön oleellisia opiskelijan oikeusturvaa heikentäneitä muotoiluja on onnistuneesti kehitetty siten, että SORA-lainsäädäntö entistä paremmin vastaa tarkoitustaan. JHL:n näkemyksen mukaan esimerkiksi opiskeluoikeuden peruuttamisesta saatava valituskelpoinen peruuttamispäätös parantaa opiskelijoiden oikeusturvaa merkittävästi. Myös se, että opiskelija saisi peruuttamispäätöksen ennen toisiin opintoihin siirtämistä, selkeyttäisi tilannetta olennaisesti.

SORA-ohjausryhmä on onnistuneesti tunnistanut erilaisia lainsäädännön katvealueita, kuten opiskelijoiden katoamisen tuottamat ongelmat ja SORA-prosessin vireillöolon tulkinnanvaraisuuden. Nyt esitetyt muutosehdotukset ovat JHL:n näkemyksen mukaan oikeansuuntaisia. Opiskelijoiden oikeusturvan kannalta keskeistä on myös, että tiedonantovelvollisuus koskee vain alle 2 vuotta vanhoja SORA-prosesseja ja vain tapauksia, joissa opiskeluoikeus on peruutettu tai prosessi on jäänyt kesken. Muutosehdotusten perusteluissa on aivan oikein todettu, että oppilaitosten tiedonsaantitarve rajautuu vain edellä mainittuihin tilanteisiin, ei tilanteisiin joissa SORA-prosessi on ratkaistu opiskelijan eduksi. JHL pohtii, onko SORA-prosessin vanhenemisaika 2 vuotta kuitenkin hieman liian lyhyt. SORA-lain tarkoitusta voisi palvella paremmin esimerkiksi kolmen tai jopa viiden vuoden mittainen vanhenemisaika.

JHL kiittää, että muutosehdotuksissa on huomioitu asiakas- ja potilasturvallisuus myös SORA-prosessin vireillöolon aikana, ja samalla kuitenkin ehdotuksessa mahdollistetaan opiskelijan opintojen edistämisen muilta osin kuin käytännön tehtävien osalta. JHL kiittää myös, että ehdotuksessa nostettaisiin uusina asiakas- ja potilasryhminä mukaan iäkkäät ja vamman kanssa elävät henkilöt. Tämä on JHL:n näkemyksen mukaan merkittävä parannus tällä hetkellä voimassa olevaan SORA-lainsäädäntöön.

JHL:n mielestä merkittävä parannus on myös yksiselitteisesti nostaa SORA-lainsäädännön piiriin SORA-tutkintojen tutkinnon osat. JHL kannattaa lämpimästi myös sitä, että SORA-tutkintojen tutkinnon osat olisivat aina SORA-lainsäädännön piirissä, vaikka opiskelija tulisi suorittamaan

tutkinnon osaa osaksi jotakin muuta tutkintoaan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman kautta.

JHL:n näkemyksen mukaan, mikäli esitys toteutuu tällaisenaan, SORA-lainsäädäntöön tulee useita merkittäviä parannuksia ja tarkennuksia, joiden myötä SORA-lainsäädäntö pystyy myös vastaamaan tilanteisiin, joissa on ratkaistava opiskelijan opintoihin soveltumattomuutta. JHL:n mielestä tärkeää on, että muutosesityksissä on pyritty kunnioittamaan opiskelijan oikeusturvan toteutumista ilman, että on tingitty asiakas- ja potilasturvallisuudesta.

Voitte arvioida muutosehdotusten vaikutuksia alla olevaan tekstikenttään

JHL:n näkemyksen mukaan muutosehdotukset parantavat opiskelijoiden oikeusturvaa, oppilaitosten ja työpaikkojen turvallisuutta sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta.

Ehrnsten Lena
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry